

AKTUEL ÆLDREPOLITIK

Landsbestyrelsesmøde, januar 2020

Ældre@Sagen

JANUAR
2020

Forventninger til øget indsats fra pårørende

Debatten om, hvorvidt pårørende bør deltage mere i hjælp og pleje af deres ældre familiemedlemmer for at afhjælpe kommunernes dårlige økonomi, har været i gang igen. Ældre Sagen har i et debatindlæg gjort opmærksom på, at mange pårørende allerede yder en stor indsats, og at pårørende er en vigtig ressource, som man skal passe på frem for at presse. Derudover blev det i debatindlægget pointeret, at ingen ældre skal tvinges til at tage imod hjælp fra pårørende, samt at ingen pårørende må pålægges opgaver.

Havbakken

Ældre Sagen stævnedes Hjørring Kommune d. 26. november 2019, da det er Ældre Sagens opfattelse, at Hjørring Kommune ikke længere stiller en plejebolig til rådighed for de tilbageværende beboere på Havbakken. Hjørring Kommune har fjernet det fast tilknyttede personale og i stedet visiteret beboerne til personlig og praktisk hjælp leveret af hjemmeplejen med henvisning til, at der i en plejebolig alene er krav om tilknyttede servicearealer. Ældre Sagens advokat arbejder på at få sagen indbragt for Landsretten i 1. instans, da sagen er principiel.

Sagen har afstedkommet en del presseomtale lokalt såvel som nationalt, hvor Ældre Sagen har talt beboerne på Havbakkens sag. Derudover har Dansk Folkeparti stillet en række spørgsmål til boligministeren på foranledning af Ældre Sagen.

I det seneste folketings svar har boligministeren medgivet, at det i fortolkningen af bestemmelsen om plejeboliger i almenboligloven bør lægges til grund, at der er tilknyttet personale til servicearealet i plejeboliger svarende til den pågældende beboergruppes behov. Derudover fremgår det, at det endvidere må lægges til grund, at ældre, der visiteres til en plejebolig, har et plejebehov, der ikke kan opfyldes alene ved hjemmehjælp.

Beboerne og de pårørende har derudover påklaget afgørelserne om revisitation til hjemmehjælp til Ankestyrelsen med bistand fra Ældre Sagens sekretariat. Udfaldet af Ankestyrelsens behandling af klagerne kan få indvirkning på retssagen, hvis Ankestyrelsen giver klagerne medhold. Det er forventningen, at Ankestyrelsen hastebehandler klagerne i løbet af januar måned.

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

Færre konkurser indenfor hjemmehjælpsområdet

I slutningen af 2019 blev der foretaget en opgørelse over konkurser blandt private leverandører af hjemmehjælp. Opgørelsen viser den samme tendens som de foregående år, hvor der har været relativt få konkurser. Således var der i 2019 alene tale om to mindre firmaer, der gik konkurs.

I forbindelse med medieomtalen af opgørelsen udtalte Ældre Sagen, at det er en glædelig udvikling, da kontinuitet i hjælpen har stor betydning for hjemmehjælpsmodtagere.

Beskæring af midler til satspuljen om ”Det gode ældreliv”

I forbindelse med forhandlingerne om finansloven for 2020 blev der indgået aftale mellem satspuljepartierne samt Enhedslisten om brug af midler fra satspuljeprojektet ”Det gode ældreliv” til delvis dækning af finansieringen af midler til fortsættelse af demenshandlingsplanen. Der blev således taget 100 mio. kr. fra ”Det gode ældreliv”. Ældre Sagen har i denne sammenhæng udtalt til pressen, at vi er glade for, at der er indgået aftale om midler til fortsættelse af demenshandlingsplanen. Men vi er samtidig skuffede over, at der er brugt midler fra puljen til ”Det gode ældreliv” til finansieringen af dette. Puljen til ”Det gode ældreliv” er på denne baggrund blevet beskåret fra ca. 165 mio. kr. til ca. 65 mio. kr.

”Buurtzorg-modellen” i Danmark

Ikast-Brande Kommune planlægger at indgå et samarbejde med non-profit virksomheden Lokalpleje Danmark omkring indførelse af den såkaldte ”Buurtzorg-model” i en del af kommunen. Modellen går kort fortalt ud på, at hjemmehjælp og hjemmesygepleje organiseres i små selvstyrende teams, hvor der vil være færre fagpersoner tilknyttet den enkelte modtager af hjælp.

Modellen har været omtalt i medierne, og Ældre Sagen har i den sammenhæng udtalt, at vi er positive over for mere selvstyre, men påpasselige i forhold til at frivillige og pårørende pålægges forpligtelser. Der har været afholdt møde med deltagelse af det lokale KOU, Ældre Sagens sekretariat og Lokalpleje Danmark. Mødet fik afklaret en del af de temaer, der har været rejst lokalt, bl.a. i forhold til samarbejde mellem Lokalpleje Danmark og pårørende/frivillige.

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

E-konsultationer hos almen praksis

Antallet af konsultationer via e-mail er mere end femdoblet på fem år, viser en ny analyse af PLO. Patienter over 70 år gør i højere grad end de yngre brug af det digitale alternativ. Ældre Sagen har i den forbindelse kommenteret på det positive i, at simple konsultationer kan foregå elektronisk, da det sparer tid for borgeren såvel som lægen. E-konsultationerne må dog ikke blive den eneste mulighed for at komme i kontakt med lægen.

4-årigt forsøg med landsdækkende ledsageordning for ældre synshandicappede

I finansloven for 2019 blev det besluttet at oprette en landsdækkende pulje på 20 mio. kr. årligt i perioden 2019-2022 til forsøg med en ledsageordning for ældre synshandicappede. Disse er endnu ikke udmøntet, hvilket Ældre Sagen finder beklageligt. Ordningen skal forebygge isolation blandt ældre synshandicappede. Både Dansk Blindesamfund og Ældre Sagen foreslår, at Folketinget på sigt ændrer serviceloven, så alle synshandicappede - uanset alder - har ret til en ledsager 15 timer om ugen, da alder ingen betydning har i forhold til, hvilke konsekvenser det har, at man ikke kan se ordentligt.

Afskaffelse af pensionistkortet

Flere medier, både skrevne, tv og radio, har dækket historien om, at man vil fjerne 72.000 pensionisters pensionistkort og i stedet lægge rabatterne over på rejsekortet for pensionister i hele Movias dækningsområde øst for Storebælt. Det betyder således, at pensionister udenfor hovedstadsområdet nu også får adgang til pensionistrabatter.

Ændringerne betyder, at mange af de pensionister, der i dag har et pensionistkort, vil opleve prisstigninger. Ældre Sagen finder det helt urimeligt, at en gruppe pensionister rammes af uforholdsmæssigt høje prisstigninger og mener, at der skal findes en løsning for denne gruppe. Ældre Sagen er også bekymret for de pensionister, der finder en udfordring i at anvende rejsekortet, og som har fundet tryghed i pensionistkortet.

Men der er også positive ting i ændringerne. Herunder at spærretiden fjernes, samt at der kommer pensionistrabatter på rejsekortet. Det er særligt positivt for de mange pensionister, som bruger offentlig transport engang i mellem og for de mange, som ikke har pensionistkort i dag. De vil fremover få del i rabatterne.

Ældre Sagen modtager en storm af henvendelser fra medlemmer, som er utrygge og vrede over de planlagte ændringer.

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

Ældre Sagen har skrevet til transportministeren og opfordret ham til at gå ind i sagen og udskyde ændringerne til 1. januar 2021, så parterne inden da kan finde en bedre og mere retfærdig løsning for de nuværende brugere af pensionistkortet.

Overgang mellem hospital og kommune

Ældre Sagen har kommenteret på de meget store forskelle, der er i samarbejdet mellem kommunerne og hospital i forbindelse med udskrivelse. Ældre Sagen har i den sammenhæng italesat behovet for, at der nationalt sikres en ensartet kvalitet i kommunerne i en ny sundhedsaftale.

Ny ordning om seniorpension er trådt i kraft pr. 1. januar 2020

Folketinget vedtog den 20. december lovforslaget om seniorpension, så man fra den 1. januar 2020 har kunnet søge om seniorpension. Den nye seniorpension erstatter den tidligere seniorførtidspension. Det er en betingelse for at kunne få seniorpension, at man har seks år eller mindre til folkepensionsalderen, har haft en langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet og højest kan arbejde 15 timer om ugen – vurderet i forhold til ens seneste job.

Forinden blev partierne bag aftalen enige om, at der skal oprettes en ny selvstændig myndighed under ATP, som skal administrere og tilkende seniorpension fra 1. januar 2021. Det er for at sikre en ensartet tilkendelse af seniorpension på tværs af landet. Indtil den nye myndighed og lovgivningen omkring den er på plads, har kommunerne ansvaret for at tilkende seniorpension. I 2020 skal man således kontakte sin kommune for at søge om seniorpension, og det er kommunen, der afgør, om man er berettiget til seniorpension. Hvis man får afslag på seniorpension, mens reglerne administreres af kommunerne, kan man få genoptaget sin sag, når den nye myndighed overtager ansvaret 1. januar 2021.

Ældre Sagen bakker op om aftalen om seniorpension og har været meget opmærksomme på, hvem der kom til at stå for administrationen og tilkendelsen af seniorpension. Ældre Sagen har fx sammen med Dansk Magisterforening og Yngre Læger foreslået, at en statslig myndighed skulle have ansvaret. Det er derfor positivt, at en ny myndighed skal overtage ansvaret pr. 1. januar 2021. I mellemtiden accepterer Ældre Sagen, at kommunerne har ansvaret for ordningen i 2020. Ældre Sagen vil fortsat følge ordningen tæt.

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

Seniortænk tanken har afleveret sine anbefalinger til beskæftigelsesministeren

Seniortænk tanken for et længere og godt seniorarbejdsliv, som Bjarne Hastrup var udpeget som sagkyndig til at deltage i, havde sit sidste møde den 4. november 2019. Den 21. november blev tænketankens 20 anbefalinger præsenteret af Harald Børsting og overrakt til Beskæftigelsesministeren under et pressemøde i Beskæftigelsesministeriet. Ældre Sagen deltog i pressemødet og gav efterfølgende interview til bl.a. Ritzau, Altinget og P1 Orientering.

Tænketanken er kommet med mange gode anbefalinger, som fx omhandler et partnerskab, der bl.a. skal følge udviklingen på seniorarbejds markedet, at arbejdspladser skal bruge muligheder i overenskomster til at fastholde medarbejdere, og at jobcentre skal gøre en reel indsats for at få seniorer i job igen. Tænketankens arbejde er også med til at sætte et forhåbentligt vedvarende fokus på seniorers arbejdsliv.

Anbefalingerne er dog også et resultat af et kompromis mellem flere parter. Ældre Sagen er derfor ærgerlig over, at det fx ikke har været muligt at komme med en fælles anbefaling om, at man skal kunne få ret til dagpenge, selvom man har nået folkepensionsalderen.

Anbefalingerne findes på Seniortænk tankens hjemmeside:

<https://seniortaenketanken.dk/fremtidens-seniorarbejdsliv-anbefalinger-fra-seniortaenketanken>

Aftale om Finansloven for 2020 blev indgået i starten af december

Finanslovs aftalen for 2020 blev præsenteret den 2. december. Som ventet havde den sit hovedfokus på børn, uddannelse og klima. Dog var der også et par gode initiativer, der vedrører ældreområdet.

Der er afsat 125 mio. kr. årligt til at styrke omsorg og værdighed i ældreplejen. Det skal foregå gennem partnerskab med en række forsøgskommuner, der skal arbejde med at udvikle og afprøve nye innovative veje til at styrke omsorg og nærvær i ældreplejen inden for forskellige temaer.

Der er sikret midler til at fortsætte demenshandlingsplanen i årene fremover (som var ét af Ældre Sagens finanslovsforslag). Der er afsat 244 mio. kr. i perioden 2020-2023.

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

Finansieringen stammer fra satspuljen og kommer delvist fra allerede afsatte midler til "Det gode ældreliv".

Endvidere er der afsat midler til at ansætte flere sygeplejersker i sundhedsvæsenet og til at styrke psykiatrien.

Ældre Sagen har forholdt sig "afdæmpet kritisk" til finanslovsaftalen. Vi har udtrykt sympati over for øgede normeringer på børneområdet, men samtidig udtrykt stor bekymring over, at man ikke har afsat flere penge til at styrke behandling, pleje og omsorg af svækkede ældre.